

Ézs 44,1-5 Budafok, 2019. június 10. Pünkösöd 2. Ének: 233,231,311 Hokker Zsolt

¹*De most hallgass rám, szolgám, Jákób, Izráel, akit kiválasztottam!* ²*Ezt mondja az ÚR, a te alkotód, aki megformált az anyaméhben, és aki megsegít: Ne félj, szolgám, Jákób, Jesúrún, akit kiválasztottam!* ³*Mert vizet árasztok a szomszédos földre, patakokat a száraz tájra. Kiárasztom lelkemet utódaidra, áldásomat sarjadékaidra.* ⁴*Növekednek, mint fű a víz mellett, mint csatornák mentén a fűzfák.* ⁵*Egyik ezt mondja majd: Én az ÚR vagyok! A másik Jákób nevére hivatkozik. A harmadik a kezébe írja: Az ÚR vagyok! – és dicsekedve említi Izráel nevét.*

Kedves Testvéreim!

Pünkösöd napja eredetileg a zsidóság, mint nép születésnapja is volt, hiszen évről-évre arra emlékeztek ezen az ünnepen, hogy az Egyiptomból való kivonulást követően Isten a Sínai hegyen kinyilvánította: ⁵*Most azért, ha engedelmesen hallgattok szavamra, és megtartjátok szövetségemet, akkor, bár enyém az egész föld, valamennyi nép közül ti lesztek az én tulajdonom.* ⁶*Papok királysága és szent népem lesztek.*

A héber Sávúot ünnepét az első termés ünnepének is nevezik, az aratás kezdetét jelzi ez az ünnep, az új kenyér születésének napja.

Ilyenkor a zsidóságban virágokkal díszítik az otthonokat, ami arra a hagyományra utal, hogy amikor Isten a törvény kőtábláit átadta Mózesnek a Sínai-hegy virágba borult.

33-ban, amikor a zsidóság 50 nappal a zsidó húsvét, a Peszach ünnepét követően összegyűlt a második legnagyobb ünnepére, hogy megünnepeljék a születésnapjukat, Isten valami teljesen újat ad.

A régi szövetségből új szövetség lesz. Jézus tanítványaira kiárad a Szentlélek, és az ő életük hirtelen gyökeres fordulatot vesz, mondhatni kivirágzik, aminek hatására 3000 ember megtér, megkeresztelkedik és viszik tovább, szerte a világba az evangéliumot, hogy Isten újat kezdett: *mert úgy szerette a világot, hogy egyszülött fiát adta, hogy aki hisz benne el ne vesszen, hanem örök élete legyen.*

Már tegnap is beszéltem arról, hogy a zsidóság ebben az időben egy hitbéli mélypontot élt meg. Természetesen a hagyományt tisztelték, a kötelező áldozatokat megtartották, de a hit megélésében leginkább a külföldön élők jártak elől, az Izraelben lakók alig néhány százaléka élete meg a hitét a hétköznapiakban. Fura volt a dolog, mert a vallásosság átjárta a hétköznapiakat, de leginkább a Római Birodalomtól való elkülönülést jelentette. Azt hitték, hogy van Isten, de – ahogy tegnap is fogalmaztam – bezárták őt a Jeruzsálemi templomba, és aki akart, az odament hozzá, közben pedig mindenki úgy élt és azt tett, amihez éppen kedve volt. Ebbe a berendezett vallásosságba rondít bele egy bizonyos Jézus nevű „tanító” olyan gondolatokkal, hogy: elközelített az Isten országa... Az Isten országa közöttetek van... aki engem lát, látja az Atyát... és egyéb hasonló „tévtanítással”. És úgy tűnik, hogy az embereket mégis megszólítja ez a tanítás, mert tódulnak hozzá. Hegyi beszéd, ötezer ember megvendéglése, 72 tanítvány kiküldése... mintha Jézus egy forrást hozott volna a sivatagba. Vagy lehet, hogy éppen ezt tette? A próféták mindenesetre beszéltek valami ilyesmiről.

Mai alapigénkben pl. Ézsaiás.

¹*De most hallgass rám, szolgám, Jákób, Izráel, akit kiválasztottam!* ²*Ezt mondja az ÚR, a te alkotód, aki megformált az anyaméhben, és aki megsegít: Ne félj, szolgám, Jákób, Jesúrún, akit kiválasztottam!* ³*Mert vizet árasztok a szomszédos földre, patakokat a száraz tájra.*

Ha valaki, akkor a zsidó nép tudta, hogy mit jelent a szárazság, és mit jelent a száraz tájnak az eső, a víz.

Jeruzsálemtől Délre fekszik a Negev-sivatag, amely Izrael területének 60%-át adja. Nem egy száraz tájról, hanem valódi sivatagról van szó. A sivatag elhelyezkedése miatt télen és tavasszal bő csapadék hull. Ekkor a kiszáradt medrek hegyi patakokká változnak, és a sivatag egy rövid időre kivirágzik.

³*Mert vizet árasztok a szomszédos földre, patakokat a száraz tájra. Kiárasztom lelkemet utódaidra, áldásomat sarjadékaidra.* ⁴*Növekednek, mint fű a víz mellett, mint csatornák mentén a fűzfák.*

A próféta természetesen saját koráról beszél elsőrenden. A zsidó népről, amely fogságban van még... de közel van a szabadulás ideje. Jelenles a sivárság idejét élik, de eljön majd a víz – Ézsaiás

egy Szabadítóról beszél – aki megöntözi a szikkadt földet és virágzásnak indul a nép. Újjászületés, új születésnapja lesz a zsidóságnak. Mondja a próféta.

De már megszokhattuk, hogy a próféciáknak meg csupán a saját korukra van üzenete, hanem, ahogy Luther fogalmazta ezt meg: a Szentírás minden szava Krisztusról tesz tanúságot. Illetve minden kor, minden embere, így a mi számunkra is üzenetet hordoz egy-egy prófécia. Természetesen ez is.

És talán nem is olyan nehéz megfejteni Ézsaiás próféciájának üzenetét.

Pünkösöd ünnepe éppen erről szól. Hogy a sivárságban élő vizet kereső néphez Isten elküldte a szabadítót: Jézus Krisztus az életét adta, hogy a lelki fogságban lévők megszabadulhassanak, hogy a bűneik börtönében vergődők elindulhassanak, hogy újjászülethessenek.

A kereszten lévő Jézust egy katona lándzsájával oldalba szúrta, hogy valóban meghalt-e. Jézus oldalából víz és vér ömölt ekkor. Ez az a víz és ez az a vér, ami a szabadulást jelenti, ami a sivatag, a mi száraz életünk újjászületését eredményezi.

Pünkösöd ünnepe a Szentlélek kiadásának ünnepe. A Szentlélek a Szentháromság személyei közül a legkevésbé kézzel fogható. Már a leírások sokfélesége miatt sem: Jézus megkeresztelésekor: Isten lelke galamb formájában száll le rá. (Érdekes, hogy a szöveg itt nem azt írja, hogy galamb száll Jézusra, csak azt, hogy olyasmi történt, mintha egy galamb szállt volna rá.) A tanítványokra még mennybemenetele előtt Jézus rálehelte: vegyetek Szentlelket. Pünkösöd napján: *szélrohamhoz hasonló zúgás támadt az égből, amely betöltötte az egész házat, ahol ültek. ³Majd valamilyen lángnyelvek jelentek meg előttük, amelyek szétoszlottak, és leszálltak mindegyikükre.*

Itt is érdekes, hogy Lukács sem tudja leírni, hogy pontosan mi történik: szélrohamhoz hasonló zúgás, valamilyen lángnyelvek...

Nagyon érdekes, hogy a legkevésbé ismert, mégis a legkézzelfoghatóbb formája a Szentléleknek a víz:

erről hallhatunk mai alapigénkben, de így kezdődik a Szentírás: Isten Lelke lebegett a vizek felett. Víz és Lélek, a keresztségben összekapcsolódnak, hiszen Keresztelő János óta tudjuk, hogy Jézus keresztsége nem csak vízzel, hanem Szentlélekkel történik. Ezért van a konfirmáció. Talán ma is sokan emlékeznek konfirmációjukra, ami épp Pünkösödkor történt: a konfirációban hívjuk Isten Szentlelkét: *jöjj Szentlélek szállj le ránk... a konfirmadusok is elmondják: kérem a Szentlélek világosságát és erejét, hogy a bűn ellen harcoljak, a szeretetben növekedjek és a hitben megálljak.*

A konfirmáció nem csak egyszeri, hanem minden nap szükségünk van rá. Konfirmáció – megerősítés. Szükségünk van arra, hogy megerősödjünk, és Isten lelke újra és újra betöltse az életünket. Szükségünk van arra, hogy újra és újra a szentlélek vize árassza el szomjazó lelkünket.

És ha ez megtörténik, akkor ez meglátszik az életünkön. Mert akkor a sivatag kivirágzik. Mert akkor, ahogy mai alapigénkben olvassuk: *⁴Növekednek, mint fű a víz mellett, mint csatornák mentén a fűzfák. ⁵Egyik ezt mondja majd: Én az ÚRé vagyok! A másik Jákób nevére hivatkozik. A harmadik a kezébe írja: Az ÚRé vagyok! – és dicsekedve említi Izráel nevét.*

Pünkösöd az egyház születésnapja. Új született pünkösödkor, de új születik akkor, amikor a Lélek betölti a hívő embert.

Az oltár előtti igében Jézus Nikodémussal való beszélgetéséből egy részletet hallottunk. Nikodémus érdeklődésére Jézus elmondja: *újonnan kell születnetek. A hogyan kérdésre válaszolva ezt mondja Jézus: Bizony, bizony, mondom neked, ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába.* Majd elmondja a jól ismert és már ma is kétszer idézett mondatot: *⁶Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.* Az újjászületés itt kezdődik, hogy hiszek. Hogy kimondom: az Úré vagyok! Azé az Úré, aki kimentett engem a bűnből, és aki betölti életemet élő vízzel.